

خلاصه سیاستی

راهکارهای میانمدت و بلندمدت ارتقای امنیت غذا و تغذیه (بهمن ۱۳۹۹)*

چکیده

تأمین امنیت غذا و تغذیه آحاد جامعه در قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام، ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه‌های «سلامت»، «اقتصاد مقاومتی»، «بخش کشاورزی» و «اصلاح الگوی مصرف»، تأکید شده است. در این خلاصه سیاستی راهکارهای میانمدت و بلندمدت ارتقای امنیت غذا و تغذیه در زمینه‌های مدیریتی، حمایتی، آموزشی و پژوهشی، ترویجی و نظارتی ارائه می‌گردد.

کلید واژه‌ها: امنیت غذایی، برنامه‌ریزی راهبردی، علوم تغذیه

مقدمه

○ تأمین منابع مالی مصوبات شورا و تخصیص آن به سازمان‌های

تأمین پایدار غذا برای فرد، خانواده و جامعه از وظایف اصلی حاکمیت است که با مشارکت مردم تحقق می‌پذیرد. این حق مهم در بحران‌ها می‌تواند برای گروهی از مردم با اختلال مواجه شود. تأمین امنیت غذا و تغذیه آحاد جامعه در قانون اساسی (اصول ۳ و ۴۳) و سیاست‌های کلی نظام، ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه‌های «سلامت»، «اقتصاد مقاومتی»، «بخش کشاورزی» و «اصلاح الگوی مصرف» تأکید شده است. تحقق امنیت غذایی هنگامی است که همه مردم در تمام زمان‌ها از غذای کافی، سالم، مغذی و مطلوب، بهره‌مند باشند و نیازهای رژیم تغذیه‌ای، سازگار با ترجیحات آنان، برای یک زندگی سالم و مولد فراهم شود.

راهبردها

مدیریتی

- بازنگری و اصلاح قوانین و همچنین سیاست‌های حمایتی و تجاری مصوبات کشاورزی و مواد غذایی؛
- اصلاح مصوبه سی‌وپنجمین جلسه شورای هماهنگی اقتصادی سران سه قوه و تمرکز مجدد مسئولیت زنجیره تولید محصولات کشاورزی و غذا در این وزارتخانه؛
- فعال‌سازی شورای عالی سلامت و امنیت غذایی کشور، با تأکید بر موارد زیر:

حمایتی

- حمایت از کشاورزان، تولیدکنندگان منابع غذایی، و دانش‌آموختگان مدارس کشاورزی، از طرق:
- تخصیص و تسهیل بارانه به نهادهای تولید، با نظارت مستقیم سازمان‌های ذیربطری؛

- تقویت دبیرخانه شورا و تشکیل و تقویت دبیرخانه‌های سلامت و امنیت غذایی در سازمان‌های ذیربطری؛
- افزایش همکاری بین‌بخشی؛
- فعال‌سازی کمیسیون‌های تخصصی ذیل دبیرخانه برای طراحی و پیشنهاد سیاست‌ها؛

* این سند محصول مذاکرات علمی انجام شده در فرهنگستان علوم پزشکی است که توسط هیئت ریسسه جمع‌بندی و در معاونت علمی تنظیم شده است.

- حمایت و تقویت پژوهش‌های جامعه‌محور، برای طراحی و آزمون مداخلات مناسب در ارتقای امنیت غذا و تغذیه؛

ترویجی

- توسعه کشاورزی گلخانه‌ای به منظور دسترسی بیشتر به محصولات، در اقصی نقاط کشور، با کاهش هزینه‌های حمل و نقل؛

ناظارتی

- نظارت دقیق و کنترل استفاده از مواد آسیب‌رسان سلامت و اقدامات سودجویانه، در پرورش دام و طیور؛

- افزایش نظارت و کنترل اینمی محصولات و فراورده‌های غذایی و محصولات کشاورزی از تولید، نگهداری، توزیع تا مصرف؛

- نظارت دقیق بر تولید و کنترل واردات سوموم دفع آفات نباتات، توزیع و مصرف آن‌ها؛

- کنترل قاچاق مواد غذایی؛ پیگیری کدهای رهگیری اراضی کشاورزی؛

- کنترل و کاهش قیمت تمام شده محصولات؛ خرید تضمینی محصولات بر اساس قیمت تمام شده؛
- حذف واسطه‌ها به شیوه‌های مختلف، از جمله به کارگیری و تقویت تعاوین‌های تولید و مصرف؛

- آموزش و حمایت کشاورزان در استفاده از روش‌های آبیاری نوین با هدف صرف‌جویی در مصرف آب و خاک در کشاورزی کارآفرینی و اشتغال‌زایی برای دانش‌آموختگان؛
- بهره‌برداری و توسعه صنایع تبدیلی خرد و کلان، در کنار منابع تولید دامی و کشاورزی، با رویکرد اشتغال‌زایی؛

آموزشی و پژوهشی

- اصلاح و ارتقای برنامه‌های آموزشی رسمی در مدارس و دانشگاه‌ها؛
- توسعه و ارتقای آموزش عمومی از طریق رسانه‌های جمعی؛
- ارتقای برنامه‌های آموزش حرفه‌ای و مهارت‌افزایی؛
- آموزش‌های ضروری به دستاندرکاران توزیع، تولید و مصرف محصولات کشاورزی، از مزرعه تا سفره؛

Policy Brief

Medium and Long Term Strategies for Improving Food Security and Nutrition*

Abstract

Ensuring food security and nutrition for society is emphasized in the general health policies which were ordered by the Supreme Leader in the field of “health”, “resistance economy”, “agriculture” and “reform of consumption pattern”. In this policy summary, medium and long-term strategies for improving food security and nutrition in the issues of management, supportive, education and research, extension and supervision are presented.

Keywords: Food Security, Nutritional Sciences, Strategic Planning

* The backbone of this document is scientific discussion in Academy of Medical Sciences. The conclusion is made by the Board of Directors and the Vice President of Academy sets it.